

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број/ Numri: 13-51/P
Дата/ Data: 17 06 2023

ДО
ДВИЖЕЊЕ БЕСА
Г. Биљал Касами, претседател
Улица Христијан Тодоровски Карпош бр 84 А,
1000 Скопје

DREJTUAR
LËVIZJES BESA
Z. Bilall Kasami, kryetar
Rruga Hristijan Todorovski Karposh numër 84a
1000 Shkup

Предмет: Доставување на Конечен извештај

Lënda: Dorëzimi i Raportit Përfundimtar

Почитуван г. Касами,

I nderuar z. . Kasami,

Согласно член 31 од Законот за државната ревизија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 66/2010, 145/2010, 12/2014, 43/2014, 154/2015, 192/2015, 27/2016, 83/2018 година и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 122/21 и 3/25), Ви доставуваме 1 (еден) примерок од Конечниот извештај на Овластениот државен ревизор за извршена ревизија на Финансиските извештаи на политичката партија Движење БЕСА на сметката за редовно работење за 2023 година, заедно со ревизија на усогласеност.

Në pajtim me nenin 31 të Ligjit për revizion shtetëror („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ nr. 66/2010, 145/2010, 12/2014, 43/2014, 154/2015, 192/2015, 27/2016, 83/2018 dhe „Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut“ nr. 122/2021 dhe 3/2025), Ju dorëzojmë 1 (një) kopje të Raportit Përfundimtar të Revizorit të Autorizuar Shtetëror për revizionin e kryer të raportit financiar të partisë politike Lëvizja BESA të llogarisë për punën e rregullt për vitin 2023, së bashku me revizionin e pajtueshmërisë.

Со почит,

Me respekt,

Главен државен ревизор
Kryerevizori shtetëror
м-р Максим Ацевски
mr. Maksim Acevski

Изработил/Përgatiti: м-р Маја Ставреска,
Превел/Përktheu: Sefedin Rexhepi,
Одобрил/Miratoi: Катерина Чалоска Алековска.

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
ЗА 2023 ГОДИНА НА
ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
СМЕТКА ЗА РЕДОВНО РАБОТЕЊЕ

01 2024 04 21

Скопје, јуни 2025 година

Резиме

Извршивме ревизија на финансиските извештаи на политичката партија Движење БЕСА на сметката за редовно работење за 2023 година, заедно со ревизија на усогласеност.

Со извршената ревизија изразивме мислење без резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи за 2023 година, како и за усогласеност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Извршена е ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на политичката партија Движење БЕСА на сметката за редовно работење за 2020 година и изразено е мислење без резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и за усогласеност со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики.

Во делот на Останати прашања известуваме за слабости во законската регулатива, за кои во повеќе наврати Државниот завод за ревизија обелодени преку своите годишни извештаи, а кои се однесуваат на потребата да се:

- преиспита член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирањето на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија, во врска со член 88 од Изборниот законик;
- донесат поконкретни насоки за регулирање на начинот на плаќање, уплата и евидентирање на членарината како извор на финансирање на политичките партии со цел еднообразност во начинот на нивното сметководствено евидентирање и потврдување на законски утврдениот лимит за секој член одделно;
- доуреди законската регулатива во делот на утврдување на роковите за одделни активности поврзани со начинот на планирање, распределба и исплата на средствата од редовно годишно финансирање на политичките партии;
- преземат активности за изменување и дополнување на подзаконските акти со кои се уредува начинот на водење на сметководството на непрофитните организации, со кои ќе се обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции”.

Надлежните органи потребно е да преземат активности за надминување на утврдените системски слабости.

Од страна на законскиот застапник на политичката партија Движење БЕСА не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

СОДРЖИНА

Опис	Страна
1. Вовед	1
2. Мислење на ревизијата	2
3. Основ за изразување на мислење	2
4. Останати прашања	3
5. Законска основа за ревизијата и временски период	6
6. Опфат и ограничувања	6
7. Одговорност за финансиски извештаи	6
8. Одговорност на ревизорите	7
9. Одговор на ревидираниот субјект	8
Финансиски извештаи за 2023 година	
Биланс на приходи и расходи	9
Биланс на состојба	10
Преглед на промени на извори на капиталните средства	11
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи	
Вовед	12
Сметководствени политики	13
Образложенија кон финансиските извештаи	15

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број:

Дата:

1. Вовед

Политичката партија Движење БЕСА е формирана со Одлука за основање на Основачкото собрание одржано на 21.03.2015 година. Партијата е запишана со Решение на Основен суд Скопје II Скопје од 02.04.2015 година како и во Судскиот регистер на политички партии што се води во Основниот суд Скопје II Скопје под РПП бр.13/15.

Согласно Законот за политички партии¹ и Законот за судските², во 2022 година, од страна на Основниот граѓански суд Скопје издадена е потврда за регистрација на политичката партија Движење БЕСА ЕРПП – 111/2015 од 04.07.2022 година.

Согласно Статутот на Движење БЕСА од 2022 година, партијата се организира врз основа на територијалниот принцип, и тоа на целата територија на Република Македонија. Членство е организирано во централни и локални органи, преку кои партијата ја остварува својата активност.

Основни акти на партијата се Статутот и Програмата.

Политичката партија се финансира од јавни и приватни извори на финансирање согласно Законот на финансирање на политичките партии³.

¹ Сл. весник на Република Македонија бр.76/04, 5/07, 8/07, 5/08, 23/13, 4/14 и Сл. весник на Република Северна Македонија бр.236/22

² Сл. весник на Република Македонија бр.58/06, 35/08, 150/10, 39/12, 83/18, 198/18 и 96/18

³ Сл. весник на Република Македонија бр. 76/04, 86/08, 161/08, 96/09, 148/11, 142/12, 25/13, 140/18 и Сл. весник на Република Северна Македонија бр. 294/20

Ревизорски тим:

1.

2.

Овластен државен ревизор

2. Мислење на ревизијата

Извршивме ревизија на:

- финансиските извештаи на страна 9 до страна 11 на политичката партија Движење БЕСА на 31 декември 2023 година, кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходите и расходите за годината која завршува со тој датум, преглед на промени на извори на капиталните средства, применетите сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи.
- усогласеноста на активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на политичката партија Движење БЕСА на 31 декември 2023 година, на сметката за редовното работење со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, финансиските извештаи ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба политичката партија Движење БЕСА на 31 декември 2023 година, на сметката за редовно работење, како и резултатите од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на политичката партија Движење БЕСА, на сметката на 31 декември 2023 година, во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

3. Основ за изразување на мислење

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI) и Кодексот на етика на Државниот завод за ревизија. Одговорностите согласно ISSAI се опишани во делот на Одговорност на ревизорите за ревизијата на финансиски извештаи заедно со ревизија на усогласеност.

Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме обезбедено се доволни и соодветни за да обезбедат основ за нашето ревизорско мислење.

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

4. Останати прашања

Државниот завод за ревизија во изминатиот период во континуитет во конечните ревизорски извештаи за извршени ревизии на регуларност на ПП и на сметките на учесниците во изборните кампањи известува за утврдени слабости во Законот за финансирање на политичките партии и Изборниот законик за кои е потребно доуредување, а се однесуваат на:

4.1. Согласно член 9 од Законот за финансирањето на политичките партии, политичките партии средствата за годишно финансирање од Буџетот на Република Северна Македонија можат да ги користат исклучиво за остварување на своите цели утврдени со закон, статут и други акти на партијата.

Со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик во 2020 година⁴, во член 83 став 2 уредено е дека изборната кампања може да се финансира, меѓу другите извори и од средства од редовната сметка на политичката партија. Имајќи ја предвид оваа одредба, укажуваме дека дадена е законска можност, средствата добиени од Буџетот на Република Северна Македонија за финансирање на редовното работење на политичките партии да се прелеваат како финансиски средства со кои ќе се покриваат трошоци на учесниците во изборните кампањи, што може да доведе до финансирање на изборната кампања со средства од Буџетот на државата во повисок износ од утврдениот во членот 88 од Изборниот законик согласно кои „средствата за спроведување на изборите се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија и со нив располага Државната изборна комисија“. Во истиот член е уредено дека две третини од средствата наменети за изборите служат за покривање на трошоците поврзани со изборните дејствија на органите за спроведување на изборите, а една третина од средствата служи за покривање на дел од трошоците што ги направиле учесниците во изборната кампања чии кандидати се избрани.

Имајќи го во предвид наведеното ревизијата смета дека потребно е да се преиспита член 83 став 2 од Изборниот законик во делот на финансирање на изборната кампања со средства од редовната сметка на политичката партија.

4.2. Согласно членот 13 од Законот за финансирање на политичките партии, членарината е предвидена како дел од приватни извори на финансирање на политичките партии. Членарината претставува редовен износ на средства кој членот на партијата го плаќа годишно согласно со актите на партијата. Овој износ поединечно по член, согласно член 14 од истиот закон, за период од една година „не смее да биде повисок од една просечна исплатена нето плата во Републиката во претходната година, што ја објавува Државниот завод за статистика“. Приходите од членарина кај дел од партиите, се регулирани со интерни акти каде се пропишани висината на членарината, начинот на плаќање и уплата, како и начинот на нивното евидентирање во деловните книги.

⁴ Службен весник на Република Северна Македонија бр.42/20

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Имајќи ги во предвид одредбите на член 33 став 2 алинеја 2 од Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик⁵ со кој како извор на финансирање на изборната кампања е утврдена и „членарина на политичка партија“, од една страна и не секогаш воспоставена целосна и соодветна евиденција во деловните книги за висината на членарината по член на партијата за соодветен известувачки период, вкупните приходи на име членарина за соодветен известувачки период и висината на пренесените средства од редовната сметка на сметката за изборна кампања за одреден изборен процес од друга страна упатува на потребата од доуредување на наведената состојба.

Заради воедначено постапување кај сите политички субјекти, ревизијата смета дека е потребно надлежните органи да донесат поконкретни насоки за регулирање на начинот на плаќање, уплата, евидентирање на членарината, со цел еднообразност во начинот на нивното сметководствено евидентирање и потврдување на законски утврдениот лимит за секој член одделно.

- 4.3. Со Законот за финансирање на политичките партии се уредува начинот на планирање, распределба и исплата на средствата за редовно годишно финансирање на ПП од Буџетот на државата, и тоа: 30% од средствата се распоредуваат подеднакво на сите ПП кои освоиле најмалку 1% од гласовите на избирачите на последните избори за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, на државно ниво или на последните локални избори во единицата за локална самоуправа, а 70% се распоредуваат на ПП чии што кандидати се избрани за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, сразмерно со бројот на избрани пратеници и на ПП чиишто кандидати се избрани за советници на последните локални избори, сразмерно со бројот на избрани советници.

Согласно законот, ДИК е должна да достави до Министерството за правда листа на ПП кои освоиле најмалку 1% од гласовите на избирачите на последните одржани избори за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, на државно ниво или на последните одржани локални избори во секоја општина и во Град Скопје, на ниво на општина односно на ниво на Град Скопје. По доставување на наведените податоци, од страна на Министерството за правда се донесува Решение за распоредување на средства за финансирање на ПП од Буџетот на Република Северна Македонија по чие изготвување се врши исплата на средствата.

Во законот не е пропишан рок во кој Министерството за правда треба да донесе одлука за распоредување/исплаќање на средствата за ПП во текот на годината и рок до кој ДИК треба да ја достави листата на ПП кои добиле најмалку 1 % од гласовите на изборите за пратеници во Собранието на државно ниво или на последните локални избори како и листата до Министерството за правда на пратеници од ПП избрани за Собранието на државно ниво и листа на советници

⁵ Службен весник на Република Северна Македонија бр. 42/2020

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

од ПП избрани на локалните избори на државно ниво.

Наведената состојба предизвикува ПП да не можат да ги планираат приходите од Буџетот на Република Северна Македонија, да ги усогласат планираните активности со изворите на средства, ниту пак да ги внесат во сметководствените книги и да преземат мерки за наплата на побарувањата од Министерството за правда.

Потребно е надлежните органи да преземат активности за доуредување на законската регулатива во делот на утврдување на временската рамка за горенаведените активности.

4.4. Во Конечните извештаи за извршените ревизии на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на политичките партии во минати години, овластениот државен ревизор извести дека водењето на сметководството, деловните книги, сметководствените документи и обработката на податоците, признавањето на приходите и расходите, проценувањето на билансните позиции, ревалоризацијата, финансиските извештаи и доставувањето на финансиските извештаи на политичките партии се уредени со Законот за сметководството за непрофитните организации⁶, за кој е потребно надлежните институции да преземат активности за изменување и дополнување, и тоа:

- Согласно член 13 од наведениот закон признавањето на приходите и расходите на непрофитните организации се спроведува според сметководствено начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции, што значи дека приходите се признаваат во пресметковниот период во којшто настанале според критериумот на мерливост и расположливост. Имено, приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно и постапувањето при евидентирањето на истите кај ПП е еднообразно, додека под критериумот расположливост на приходите/расходите во пресметковниот период се подразбира дека истите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и да служат за покритие на обврските од тој пресметковен период.

Поради наведените алтернативни критериуми за расположливоста на приходите (сврзникот „или“) ревизијата смета дека надлежните органи потребно е да донесат поконкретни насоки во однос на рокот на нивната расположливост и евидентирање.

- За воспоставување на сметководствената евиденција кај непрофитните организации и обрасците за подготвување на финансиските извештаи донесени се подзаконски акти и тоа:

- ✓ Правилник за содржината на одделни сметки во сметковниот план на непрофитните организации⁷ и

⁶ Службен весник на Република Македонија бр. 24/03, 17/11 и 154/15

⁷ „Службен весник на Република Македонија, број 117/05

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- ✓ Правилник за сметковниот план и билансите на непрофитните организации⁸.

Во наведените правилници, пропишани се сметки и позиции кои не бараат одлив на парични средства односно истите претставуваат пресметковни позиции и нивното признавање се темели на сметководственото начело на „пресметковна основа“.

Надлежното министерство потребно е да преземе активности за изменување и дополнување на наведените подзаконски акти, со кои ќе се обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции“.

5. Законска основа за ревизијата и временски период

Ревизијата на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2024 година, согласно член 23 од Законот за државната ревизија.

Ревизијата е спроведена во периодот од 17.02.2025 до 28.03.2025 година, од ревизорски тим на Државниот завод за ревизија во состав:

- Катерина Чалоска Алексовска, помошник на главниот државен ревизор (со овластување) и овластен државен ревизор,
- м-р Маја Ставресска, самостоен ревизор;
- Емилија Живковиќ, самостоен ревизор и
- м-р Ваљон Кучи, виш ревизор.

Од страна на Државен завод за ревизија извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи за 2020 година при што е изразено мислење без резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи, како и за усогласеност со закони и прописи.

6. Опфат и ограничувања

Нема ограничување во опфатот на ревизијата.

7. Одговорност за финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одговорност на раководството на субјектот политичка партија Движење БЕСА Скопје, застапувано од:

- Биљал Касами – одговорно лице за застапување.

Оваа одговорност вклучува изготвување, имплементација и одржување на внатрешната контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално

⁸ Службен весник на Република Македонија број 117/05, 11/06

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите. Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

8. Одговорност на ревизорите

Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

Разумно уверување е високо ниво на увереност, но тоа не е гаранција дека при извршената ревизија согласно со ISSAI секогаш ќе бидат откриени сите материјално погрешни прикажувања кога таквите постојат, како и сите грешки и неусогласености со закони и прописи. Погрешните прикажувања може да се резултат на измама или грешка и се сметаат за материјално значајни, ако поединечно или во вкупен износ, можат да влијаат на економските одлуки на корисниците донесени врз основа на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи на политичката партија Движење БЕСА Скопје, врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и расходите се користени за планираните намени утврдени

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При проценка на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективност на внатрешните контроли. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на одговорното лице на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Комуницираме со оние кои се одговорни за управувањето во врска со планираниот опфат и временски распоред на ревизијата и значајните наоди во ревизијата, вклучувајќи ги и сите значајни недостатоци во внатрешната контрола што сме ги утврдиле во текот на ревизијата.

9. Одговор на ревидираниот субјект

Прашањата кои ги покрива овој нацрт извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на субјектот политичката партија Движење БЕСА одржан на ден 05.05.2025 година, за кои дадоа свои коментари и објаснување.

Од страна на законскиот застапник на политичката партија Движење БЕСА не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

Политичка партија Движење БЕСА

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2023 ГОДИНА

		во 000 денари	
Опис на позицијата	Образложение	2023	2022
Приходи			
Приходи од членарини, подароци, донации и приходи од други извори	3.1.1.	1.715	11.304
Други приходи	3.1.2.	13.708	360
Пренесен дел од вишок на приходи од претходната година	3.1.3.	309	339
Вкупно приходи		15.732	12.002
Расходи			
Материјални расходи, услуги, амортизација	3.2.1.	5.709	6.158
Други расходи	3.2.2.	2.795	2.104
Капитални и други средства	3.2.3.	1.302	65
Плати и надоместоци на плати	3.2.4.	3.265	3.162
Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	3.2.5.	370	204
Вкупно расходи		13.441	11.693
Нето вишок на приходи		2.291	309

Образложенијата се составен дел на финансиските извештаи

Државен завод за ревизија

ПП Движење БЕСА

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31.ДЕКЕМВРИ

			во 000 денари
Опис на позицијата	Образложение	2023	2022
Актива			
Тековни средства			
Парични средства	4.1.1.	2.385	793
Други краткорочни побарувања	4.1.2.	24	96
Активни временски разграничувања	4.1.3.	23	23
Вкупно тековни средства		2.432	912
Постојани средства			
Нематеријални средства	4.2.1.	75	232
Материјални средства	4.2.1.	1.880	1.673
Вкупно постојани средства		1.955	1.905
Вкупна актива		4.387	2.817
Пасива			
Тековни обврски			
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.3.1.	119	269
Обврски спрема државата и други институции	4.3.2.	23	23
Краткорочни обврски за плати и други обврски спрема вработените		0	310
Пасивни временски разграничувања	4.3.3.	2.291	309
Вкупно тековни обврски		2.432	912
Долгорочни обврски			
Извори на средства			
Извори на капитални средства	4.4.1.	1.955	1.905
Вкупно извори на деловни средства		1.955	1.905
Вкупна пасива		4.387	2.817

ПП Движење БЕСА

ПРЕГЛЕД НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2023 ГОДИНА

О П И С	во 000 денари	
	Деловен фонд	Вкупно
Состојба 01.01.2023 година	1.905	1.905
Зголемување по основ на:	1.841	1.841
Набавки	1.841	1.841
Намалување по основ на:	1.790	1.790
Отпис на капитални средства	1.230	1.230
Амортизација	560	560
Состојба 31.12.2023 година	1.955	1.955

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. ВОВЕД

Политичката партија Движење БЕСА е формирана со Одлука за основање на Основачкото собрание одржано на 21.03.2015 година. Партијата е запишана со Решение на Основен суд Скопје II Скопје од 02.04.2015 година како и во Судскиот регистер на политички партии што се води во Основниот суд Скопје II Скопје под РПП бр.13/15.

Согласно Законот за политички партии¹ и Законот за судовите², во 2015 година извршена е првата регистрација на партијата, за што е добиено Решение од Основниот суд Скопје II Скопје со РПП бр.13/15 година, а во 2023 година извршена е пререгистрација за што добиено е ново Решение со важност до 22.02.2027 година.

Движење БЕСА има својство на правно лице со матичен број 7030215.

Седиштето на Движење БЕСА е во Скопје, на ул. Христијан Тодоровски Карпош бр. 84А Скопје- Чаир.

1.1. Организација на партијата

Согласно Статутот на БЕСА од 2022 година, партијата се организира врз основа на територијалниот принцип, и тоа на целата територија на Република Македонија. БЕСА како политичко движење и неговото членство е организирано во централни и во локални органи. Својата дејност и активност партијата ја остварува преку локални и централни органи на БЕСА.

Органи на политичката партија

Во Статутот се содржани одредби за органите на политичката партија, начинот на нивниот избор и отповикување, траењето на мандатот и начинот на одлучувањето. Политичката партија БЕСА е составена од Локални органи и Централни органи.

I. Локални органи се:

- Подгрупа
- Гранка
- Заедница на гранки на Скопје

На вториот редовен конгрес одржан на 05.03.2022 година во Скопје, извршена е измена на Статутот на политичката партија Движење БЕСА. На истиот конгрес извршен е реизбор на Претседател на партијата и реизбран е г-дин Биљал Касами.

Политичката партија Движење БЕСА своето работење го извршува согласно законската регулатива, како и интерно донесените акти:

¹ „Службен весник на РМ“ бр.76/04, 5/07, 8/07, 5/08, 23/13 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.236/22

² „Службен весник на РМ“ бр.58/06, 35/08, 150/10, одл. Уст.суд 39/12, 83/18, 198/18, и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.96/19.

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

- Статут на Движење БЕСА од 05.03.2022 година;
- Одлука за изменување и дополнување на Статутот на ПП Движење БЕСА бр.030/22 од 05.03.2022 година;
- Деловник за работа на II Конгрес на Движењето БЕСА бр.029/22 од 05.03.2022 година;
- Одлука за усвојување на Политичката и Економската програма на П.П. БЕСА бр.031/22 од 05.03.2022 година;
- Одлука за висина на членарина бр.002/23 од 03.01.2023 година и
- други интерни акти.

Движење БЕСА своето финансиско работење го врши преку следните сметки:

- денарска сметка основна 210-0703021501-72, НЛБ Тутунска банка АД Скопје;
- денарска сметка на Партиско Истражувачкиот Аналитички Центар (ПИАЦ) 210-0703021502-69, НЛБ Тутунска банка АД Скопје (отворена на ден 27.03.2018)

Во 2023 година, функционираат девизни партии и тоа:

- девизна EUR 00-72200013078, НЛБ Тутунска банка АД Скопје, со IBAN MK07210722000130726;

Овластени потписници на сметките за 2023 година се:

1. денарска сметка – сметка за редовно работење (од ден 17.04.2015 година)
 - Биљал Касами од Тетово и
 - Абдуш Демири од с.Непроштено, Тетово
2. денарска сметка ПИАЦ (од ден 27.03.2018 година)
 - Биљал Касами од Тетово и
 - Абдуш Демири од с.Непроштено, Тетово
3. Девизна сметка (од 02.10.2023 година)
 - Биљал Касами од Тетово и
 - Јетмир Идризи од Тетово

2. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Признавање на приходи и расходи

- 2.1. Признавањето на приходите и другите приливи, во билансот на приходи и расходи се спроведува според сметководственото начело за непрофитните организации, односно модифицирано настанување на деловните промени (трансакции).

Сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени значи приходите да се признаат во пресметковниот период во кој што настанале според критериумот на мерливост и расположливост.

Приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно. Приходите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и служат за покрите на обврските од тој пресметковен период.

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

- 2.2. Приходите кои не се наплатени до денот на нивната пристигнатост за наплата се искажуваат како пасивни временски разграничувања.
- 2.3. Сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции значи расходите да се признаваат во пресметковниот период во кој што настанале или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период под услов обврската за плаќање да настанала во тој пресметковен период.
- 2.4. Расходите кои не се извршени до денот на нивната пристигнатост за плаќање се искажуваат како активни временски разграничувања.
- 2.5. Во расходи не влегуваат: подароците или на друг начин преотстапени материјални и нематеријални средства, отпишани или оштетени средства, кусоците на средства, отпишаните побарувања и други вонредни расходи кои се искажуваат на товар или во полза на капиталните средства.

Утврдување на состојбата на билансните позиции

- 2.6. Проценувањето на билансните позиции се спроведува според сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции.
- 2.7. Непрофитните организации ги водат оние сметки на кои во текот на тековната година ќе се појават финансиски трансакции односно промени, како и оние сметки на кои постои почетна состојба на почетокот на фискалната година, побарувањата, состојбата и движењето на средствата, обврските и изворите на средствата.
- 2.8. Долгорочните и краткорочните средства се искажуваат по набавна вредност утврдена врз основа на куповната цена, зголемена за увозни царини, данок на додадена вредност, издатоци за превоз и сите други издатоци кои директно можат да се додадат на набавната вредност односно на трошоците за набавка.
- 2.9. Паричните средства во благајната и на сметките во домашна валута се внесуваат во номинален износ, а во странска валута по курсот на НБРМ на денот на билансирањето.
- 2.10. Побарувањата и обврските се признаваат според договорените износи во договорот.
- 2.11. Долгорочните средства чија поединечна вредност во моментот на набавката е пониска од 300 ЕВРА во денарска противвредност се класифицира како расход и се отпишува еднократно во целина при набавката.

Амортизација и ревалоризација

- 2.12. Отписот на вредноста на долгорочните средства се спроведува со праволиниска метода на отпис, со примена на годишни стапки пропишани од министерот за финансии.

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

- 2.13. Основицата за отпис на долгорочните средства е набавната, односно ревалоризираната вредност на долгорочните средства.
- 2.14. Нематеријалните средства започнуваат да се амортизираат од првиот ден на наредниот месец откако тие средства се спремни за употреба.
- 2.15. Материјалните средства започнуваат да се амортизираат од првиот ден на наредниот месец откако тие средства почнале да се користат за вршење на дејноста.
- 2.16. Ситниот инвентар се отпишува еднократно во целина при набавката.
- 2.17. Обврската за отпишување не се однесува на следниве долгорочни средства:
- земјиштата и шумите;
 - градежните објекти и предметите кои во согласност со законот се прогласени за културно, историско или уметничко значење и книгите во библиотеките;
 - долгорочните средства до нивното ставање во употреба;
 - долгорочните средства кои трајно се надвор од употреба и
 - другите долгорочни средства, чија што употреба не е временски ограничена.
- 2.18. За износот на пресметаната амортизација се намалуваат средствата и изворите на финансирањето.
- 2.19. Непрофитните организации вршат ревалоризација на долгорочните средства (материјалните и нематеријалните средства) со индексот на пораст на цените на производителите на индустриски производи. Ревалоризацијата се врши на крајот на годината (годишна ревалоризација) и во текот на годината за вложувањата на средствата за расходуваните, продадените или на друг начин отуѓени средства со индексот на кумулативниот пораст на цените на производителите на индустриски производи на денот на отуѓување на средствата.
- 2.20. Резултатот од ревалоризацијата на долгорочните средства се пренесува во корист или на товар на изворите на средства.

3. БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

3.1. Приходи

3.1.1. Приходи од членарини, подароци, донации и приходи од други извори

На оваа позиција во 2023 година искажани се приходи во износ од 1.715 илјади денари (2022 година – 11.304 илјади денари), кои се однесуваат на приходи од донации од правни и физички лица во вкупен износ 1.715 илјади денари.

ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ДВИЖЕЊЕ БЕСА СКОПЈЕ
ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

3.1.2. Други приходи

На оваа позиција искажани се приходи во износ од 13.708 илјади денари (2022 година – 360 илјади денари), кои се однесуваат на приходи согласно Решение од Министерство за правда³ за редовно годишно финансирање на политичката партија во вкупен износ од 13.115 илјади денари, продажба на моторно возило во износ од 584 илјади денари и поврат на средства по основ на интернет уплати 9 илјади денари.

3.1.3. Пренесен дел од вишок на приходи од претходната година

На оваа позиција се остварени приходи во износ од 309 илјади денари (2022 година – 339 илјади денари), во висина на пренесен дел на вишокот на приходите.

3.2. Расходи

3.2.1. Материјални расходи, услуги и амортизација

Оваа позиција е проценета во вкупен износ од 5.709 илјади денари (2022 година – 6.158 илјади денари) и се однесува на исплатените средства по следните основи:

- потрошени материјали, за набавка на прехранбени артикли, канцелариски материјали и помагала во дејноста, потрошена вода, средства за хигиена;
- потрошена електрична енергија за објектите со кои ги користи партијата, потрошена вода, материјали за хигиена и слично;
- инвестиционо одржување на средствата, за поправка извршени од други, услуги за одржување на работни и други простории;
- други услуги, кои опфаќаат услуги за графика, подготвување печатење и укоричување;
- превозни - транспортни услуги, кои опфаќаат трошоци за превоз на лица и трошоци за телекомуникациски и поштенски услуги;
- издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација, кои опфаќаат трошоци за реклами во земјата и издатоци за репрезентација;
- наемнини, кои опфаќаат трошоци за наем на простор во земјата и
- други материјални расходи, трошоци за судски и административни такси, учество на семинари, советување, трошоци за регистрација на моторни возила.

Опис 1	во 000 денари	
	2023 3	2022 2
Потрошени материјали	61	241
Потрошена енергија	457	486
Инвестиционо одржување на средствата	23	-
Други услуги	1.641	33
Превозни - транспортни услуги	62	65
Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	564	2.994
Наемнини	1.921	2.194
Други материјални расходи	980	145
Вкупно:	5.709	6.158

³ Решение за исплата на финансиски средства за редовно годишно финансирање за 2023 година Уп1 бр.11-1375 од 11.05.2023 година.